

Suvestinė redakcija nuo 2023-10-18

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-06-11, i. k. 2021-13394

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA TRUMPOMS TIEKIMO GRANDINĖMS IR VIETOS RINKOMS SKATINTI VIETOS LYGMENIU“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2021 METŲ, PATVIRTINIMO

2021 m. birželio 11 d. Nr. 3D-386
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8.2, 12.2 ir 12.6 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ 1 punktu,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2021 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 3D-386

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA TRUMPOMS TIEKIMO
GRANDINĖMS IR VIETOS RINKOMS SKATINTI VIETOS LYGMENIU“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2021 METŲ**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2021 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/399, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2020/972, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2021/73, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES)

2020/2221, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2020/1009, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2020, 2020 m. gruodžio 23 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos smulkią ir vidutinį verslą plėtros įstatymu, 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažų ir vidutinių įmonių sampratos bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką pagal Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ (toliau – priemonės veiklos sritis). Taisyklės taikomos pareiškėjams, nuo 2021 metų rengiantiems ir teikiantiems paramos paraiškas, paramos gavėjams, įgyvendinantiems projektus, kuriems skirta parama pagal šias Taisykles, taip pat institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS

SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

- 3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;
- 3.2. **ES** – Europos Sąjunga;
- 3.3. **ESIF** – Europos struktūriniai ir investavimo fondai;
- 3.4. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;
- 3.5. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija;
- 3.6. **MVĮ** – labai maža, maža ir vidutinė įmonė;
- 3.7. **Programa** – Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Fiksuotasis projekto išlaidų vieneto įkainis** (toliau – fiksuotasis įkainis) – iš anksto nustatytas vienodas projekto išlaidų vieneto įkainis, taikomas projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms apskaičiuoti ir apmokėti remiantis pateiktais dokumentais, kuriais įrodomas projekto kiekybinio rezultato pasiekimas, kai paramos gavėjas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

4.2. **Projekto kontrolės laikotarpis** – penkerių metų laikotarpis nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte (paramos paraiškoje ir verslo plane) numatytų įsipareigojimų.

4.3. **Trumpa žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinė** (toliau – trumpa tiekimo grandinė) – riboto skaičiaus smulkiųjų ūkinės veiklos vykdytojų bendradarbiavimas žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo srityje, derinant transportavimo, platinimo, rinkodaros, reklamos, kokybės valdymo veiklą ir siekiant, kad tiekiami produktai greitai pasiektų vartotoją.

4.4. **Žemės ūkio ir maisto produktų realizavimo vieta** (toliau – realizavimo vieta) – vieta, kurioje viešąsias paslaugas galutiniams vartotojams teikianti įstaiga ar įmonė priima trumpos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės dalyvių tiekiamus žemės ūkio ir maisto produktus parduoti ir (arba) naudoti kaip žaliavą, teikiant maitinimo paslaugą.

4.5. **Žemės ūkio ir maisto produktų rinkodara** – rinkos priemonių visuma žemės ūkio ir maisto produktų atskirų vartotojų grupių poreikiams tenkinti (apima žemės ūkio ir maisto produktų paruošimą realizuoti, pakavimą ir (arba) pardavimo skatinimą (etikečių kūrimą, reklamą)).

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros produktų įstatyme, Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Programos priemonės veiklos srities prioritetas – skatinti trumpo maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą, ir rizikos valdymą žemės ūkyje.

7. Priemonės veiklos sritis prisideda prie šių Programos prioritetų:

7.1. visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;

7.2. skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkio, miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse.

8. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

8.1. pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas, geriau juos integruojant į žemės ūkio ir maisto produktų grandinę per kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, skatinant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpąsias tiekimo grandines, gamintojų grupes ir organizacijas bei tarpšakines organizacijas;

8.2. žemės ūkio, maisto produktų gamybos ir miškininkystės sektorių ryšių stiprinimas, įskaitant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosaugos veiksmingumo siekimą;

8.3. ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas, siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, žemės ūkio įvairinimą;

8.4. inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse.

9. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

9.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

9.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

9.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiamas ūkio subjektų bendradarbiavimas, skatinant ir vykdant trumposios tiekimo grandinės veiklą.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI IR PARTNERIAI

11. Pareiškėjais ir (arba) partneriais gali būti:

11.1. fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu ir (arba) rinkodara, savo vardu įregistravę ūkininko ūkį ir valdą, kurie gali būti pareiškėjais, partneriais ir tarpininkais;

11.2. privatūs juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu ir (arba) rinkodara, atitinkantys MVĮ keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurie gali būti pareiškėjais, partneriais ir tarpininkais;

11.3. privatūs juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio ir maisto produktų realizavimu (prekyba), atitinkantys MVĮ keliamus reikalavimus, nurodytus Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurie gali būti pareiškėjais, partneriais ir tarpininkais;

11.4. viešieji juridiniai asmenys, veikiantys pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą ir (arba) Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą, atitinkantys MVĮ keliamus reikalavimus, nurodytus Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, gali būti partneriais ir tarpininkais.

12. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

13. Paramos paraišką pareiškėjas turi teikti kartu su partneriais. Projekto partneris (toliau – partneris) – fizinis ir (ar) juridinis asmuo, dalyvaujantis įgyvendinant ir (ar) finansuojant projektą pagal prieš paraiškos pateikimą pareiškėjo ir jo partnerių pasirašytą jungtinės veiklos sutartį.

14. Pareiškėjai ir partneriai, nurodyti Taisyklių 11 punkte, projektą įgyvendina kartu kaip projekto grandinės dalyviai.

VI SKYRIUS PARTNERYSTĖ

15. Partnerių įtraukimas į projektą turi būti pagrįstas paramos paraiškoje. Pareiškėjas ir partneriai iki paraiškos pateikimo pagal Taisyklių 1 priede nustatytą formą turi pasirašyti bendrą jungtinės veiklos sutartį, sudarytą laikantis pagrindinių geros partnerystės principų.

16. Projektui teikiama viena paramos paraiška. Paramos lėšas, skirtas projektui įgyvendinti, tiesiogiai gauna tik paramos gavėjas.

17. Projektui įgyvendinti gali būti paskirtas arba įdarbintas projekto vadovas, jei projektas įgyvendinamas ne mažiau kaip trijų projekto grandinės dalyvių (šis ribojimas netaikomas žemės ūkio kooperatyvams).

18. *Neteko galios nuo 2023-04-29*

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

19. Paramos gavėjas projekto įgyvendinimo ir projekto kontrolės laikotarpiu negali būti keičiamas. Partnerių keitimas projekto įgyvendinimo ir projekto kontrolės laikotarpiu keičiant jungtinės veiklos sutartį (Taisyklių 1 priedas) galimas tik tais atvejais, kai atsiranda nenumatytos aplinkybės, dėl kurių kyla grėsmė nepasiekti projekte numatytų tikslų ir rezultatų, neįgyvendinti projekto.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

19¹. Jei gaunamas motyvuotas paramos gavėjo prašymas (kuriame pateikiamas paaiškinimas, kodėl partnerio pokyčiai projekte būtini, taip pat jungtinės veiklos sutarties pakeitimo projektas bei paramos paraiškos IV skyriaus „Verslo planas“ 5 ir 6 dalis keičiamam ar naujai įtraukiamam partneriui) keisti partnerį ar įtraukti naują partnerį, Agentūra, vadovaudamasi Taisyklių nuostatomis, turi įvertinti partnerio atitiktį tinkamumo sąlygoms ir reikalavimams, taip pat partnerio pakeitimo, įtraukimo įtaką projektui (tikslams, rezultatams), jo prisidėjimą prie vykdomo projekto (partnerio finansinis ir veiklos įnašai). Atsižvelgiant į Agentūros priimtą sprendimą dėl partnerio keitimo, gali būti atliekamas paramos sutarties ir jungtinės veiklos sutarties keitimas. Partnerio pakeitimui nustatomas 3 mėnesių terminas nuo fakto, kai partneris pranešė apie pasitraukimą iš projekto.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

VII SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

20. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo ir partnerių pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos viešuosiuose registruose esančiais duomenimis. Jei dokumentai / duomenys pateikti Lietuvos Respublikos viešiesiems registrams, jų teikti nebereikia.

21. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai:

21.1. paramos paraišką teikia pareiškėjas kartu su partneriais, nurodytais Taisyklių 11 punkte;

21.2. projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytą bent vieną prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

21.3. projekto veikla ir išlaidos yra tiesiogiai susijusios su remiama veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

21.4. paramos paraiška turi būti teikiama ne mažiau kaip dviejų ūkio subjektų, užsiimančių žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu ir (arba) rinkodara;

21.5. projekte gali būti numatytas tik vienas tarpininkas, nurodytas Taisyklių 11.1–11.4 papunkčiuose ir veikiantis (-siantis) prekybos srityje bei tarpininkaujantis (-siantis) trumpoje tiekimo grandinėje tarp gamintojo ir galutinio vartotojo (pvz., pardavėjas, mažmeninės prekybos atstovas ir pan.). Perdirbėjas nelaikomas tarpininku, jei teikia gamintojui produkto perdirbimo paslaugą, nedalyvaujantis tolesniame produkto realizavimo procese. Tarpininkas nėra privalomas projekte;

21.6. su paramos paraiška turi būti pateikta pareiškėjo ir partnerių pasirašyta jungtinės veiklos sutartis;

21.7. pareiškėjas ir partneriai užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

21.8. pareiškėjas ir partneriai užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – nuosavas lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis arba juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su paramos paraiška pateikiamas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotuose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Agentūra tikrina, ar paskolą ketinantis suteikti asmuo turi reikiamą lėšų sumą: fizinis ir juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga, gali suteikti paskolą, ne didesnę nei pinigų likutis banko sąskaitoje ir (arba) terminuotuose, kaupiamuosiuose indėliuose. Iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, pateikimo, paramos gavėjas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Atitiktis šiam tinkamumo kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

21.9. pareiškėjas ir partneriai neturi įsiskolinimų Agentūrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba), išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

21.10. pareiškėjo ir (ar) partnerių nekilnojamasis turtas (statinys, žemė, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjui ir (ar) partneriui, pareiškėjo sutuoktiniui ir (ar) partnerio sutuoktiniui, arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui ir (ar) partneriui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui ir partneriui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai naudojimosi nekilnojamoju turtu tvarka nustatyta notariškai patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas ir (ar) partneris investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės ar bendrosios jungtinės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausantį

nekilnojamąjį turtą (statinį) ir vykdyti projekte numatytą veiklą ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Statiniai ir žemė po esamais ir (ar) numatomais statyti statiniais pareiškėjo ir (ar) partnerio gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniam terminui kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (regioninio lygmens logistikos centro atveju, nuomos arba kito teisėto naudojimosi nekilnojamoju turtu sutartis gali būti sudaryta tik su valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto valdytoju). Nekilnojamojo turto nuosavybės, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamoju turtu pagrindai VĮ Registrų centre turi būti įregistruoti iki paramos sutarties pasirašymo dienos ir galioti ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

TAR pastaba. 21.10 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

21.11. jei projekte numatyti statinio, naudojamo veiklai, susijusiai su žemės ūkio produkcijos gamyba ar sandėliavimu, taip pat kitos (ūkio) paskirties pastato (nurodyto statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“, 7.19 papunktyje) statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ir (arba) infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimo darbai ir pagal teisės aktų reikalavimus šiems darbams vykdyti yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, jo išdavimo data turi būti ne vėlesnė kaip pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo diena (vertinama pagal Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“) duomenis). Kartu su paramos paraiška arba ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu turi būti pateikiamas statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, parengti pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalies ekspertizės (kai ji privaloma) aktas, parengtas projekto ekspertizės rangovo, turinčio teisę užsiimti šia veikla. Pirmiau nurodytų dokumentų nepateikimo su paramos paraiška atveju, su paramos paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas, sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas. Kai pagal teisės aktų reikalavimus statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, su paramos paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas, sklypo planas su

pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statinio statybos kainos apskaičiavimas). Jei projekte numatyti statybos darbai, tačiau paramos jiems neprašoma, šie dokumentai neteikiami;

21.12. jeigu projekte numatyta įsteigti prekybos (įskaitant prekybos vietas, steigiamas miestuose) vietas planuojami statybos darbai, nurodyti statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ patvirtinimo“, 12.1–12.11 papunkčiuose, su projekto paraiška arba ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu turi būti pateiktas paprastojo remonto projektas, parengtas pagal normatyvinius statybos techninių dokumentų reikalavimus;

21.13. pareiškėjas ir partneriai turi nepertraukiamai veikti ne trumpiau kaip 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos (atitiktis pareiškėjo ir kiekvieno partnerio atskirai patikrinama: ūkininkams pagal ūkininko ūkio įregistravimo arba valdos registravimo, juridiniams asmenims pagal juridinio asmens registravimo datą). Tuo atveju, jei:

21.13.1. pareiškėjas ar partneris – naujai susikūręs žemės ūkio kooperatyvas, turi būti sudarytas iš narių, kurių ne mažiau kaip 50 proc. nepertraukiamai vykdo veiklą ne trumpiau kaip 1 metus iki paraiškos pateikimo dienos ir kurių pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir (ar) maisto produktų perdirbimo, ir (ar) gamybos, ir (ar) rinkodaros veiklos per ataskaitinį laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų;

21.13.2. partneris yra viešasis juridinis asmuo, turi veikti žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros srityse (nustatoma pagal viešojo juridinio asmens (organizacijos) steigimo dokumentus, skelbiamus Lietuvos Respublikos viešuosiuose registruose);

21.13.3. pareiškėjai ir partneriai, nurodyti Taisyklių 11.3 papunktyje, turi teisę vykdyti žemės ūkio ir maisto produktų prekybos veiklą (nustatoma pagal organizacijos steigimo dokumentus);

21.13.4. pareiškėjų ir partnerių, nurodytų Taisyklių 11.1–11.2 papunkčiuose, pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir (ar) maisto produktų perdirbimo, ir (ar) gamybos, ir (ar) rinkodaros veiklos per ataskaitinį laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo ir partnerių veiklos pajamų (pareiškėjo ir kiekvieno partnerio atskirai atitiktis patikrinama pagal pareiškėjo ir partnerių kartu su paramos paraiška pateiktų ataskaitinių metų finansinių ataskaitų dokumentus, įskaitant tiesiogines išmokas);

21.13.5. ne mažiau kaip 51 proc. projekto grandinės dalyvių (pareiškėjų ir partnerių), užsiimančių žemės ūkio produktų gamyba, dalyvaujančių projekte ir vykdančių trumposios tiekimo grandinės veiklą, žemės ūkio valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne mažesnis kaip 8 000 Eur (žemės ūkio valdos ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio

dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (atitiktis patikrinama pareiškėjo ir kiekvieno partnerio atskirai). Produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis, paramos paraiškos pateikimo dienos duomenimis, nustatomas:

21.13.5.1. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų pirmąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d., pagal Žemės ūkio duomenų centro (toliau – ŽŪDC) už praėjusių metų laikotarpį, prasidedantį sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą ūkio ekonominį dydį einamųjų metų sausio 1 d., kuris ŽŪDC duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų sausio 30 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

21.13.5.2. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų antrąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pagal ŽŪDC už laikotarpį, prasidedantį praėjusių metų liepos 1 d. ir pasibaigiantį einamųjų metų birželio 30 d., apskaičiuotą ūkio ekonominį dydį einamųjų metų liepos 1 d., kuris ŽŪDC duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų rugpjūčio 31 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

21.14. pareiškėjai ir partneriai, nurodyti Taisyklių 11.1 papunktyje, savo vardu, kaip valdos valdytojai, yra įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

21.15. jeigu projekte numatyta įsteigti regioninio lygmens logistikos centrą (nauja statyba arba esamo nekilnojamojo turto pritaikymas), parama teikiama atsižvelgiant į pareiškėjo atitiktį bent vienai iš šių sąlygų:

21.15.1. yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas (taikoma, kai pareiškėjas yra kooperatyvas);

21.15.2. ne trumpiau kaip 2 metus vykdo trumpos tiekimo grandinės veiklą (vertinama pagal paramos paraiškos II skyriaus 8 dalyje nurodytą informaciją);

21.15.3. realizuoja žemės ūkio ir maisto produkciją ne mažiau kaip 10-yje produkcijos realizavimo vietų (vertinama pagal paramos paraiškos II skyriaus 8 dalyje nurodytą informaciją ir pagal pateiktas „NMA agro“ mobiliosios programėlės geografiniu žymeniu pažymėtas nuotraukas).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-537](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18245

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

21.16. projekto investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

21.17. pateiktame verslo plane, kuris yra Taisyklių 2 priedo nustatytos paramos paraiškos formos sudėtinė dalis, pareiškėjas ir partneriai įrodo, kad atitinka ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“, III skyriuje „Ekonominį gyvybingumą apibūdinančių rodiklių reikšmės ir ekonominio gyvybingumo nustatymo tvarka“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-55](#), 2023-02-01, paskelbta TAR 2023-02-01, i. k. 2023-01826

21.18. pareiškėjas ir partneriai tvarko buhalterinę apskaitą ir sudaro finansines ataskaitas (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus. Kartu su paramos paraiška pareiškėjas ir partneriai pateikia patvirtintus ataskaitinių arba praėjusių ataskaitinių metų finansinių ataskaitų dokumentus (išskyrus ataskaitų dokumentus, kuriuos, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu (toliau – finansinės atskaitomybės įstatymas), pareiškėjas ir partneriai teikia Juridinių asmenų registru), nauji ūkio subjektai teikia ūkinės veiklos pradžios balansą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

21.19. parama neteikiama, jei nustatoma, kad pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) sukūrė galimai neteisėtas sąlygas paramai gauti. Vertinama pagal pareiškėjo ir (arba) partnerio – fizinio ir (arba) juridinio asmens – dalyvavimą kitų juridinių asmenų – pareiškėjo ir (arba) projekto partnerio (-ių) – valdyme (tikrinama pagal Vienos įmonės deklaracijos duomenis (Taisyklių 3 priedas) ir duomenis, esančius viešuosiuose registruose, ar fiziniai asmenys yra kito juridinio asmens vadovai, ar fiziniai ir juridiniai asmenys turi ne mažiau kaip 25 ir ne daugiau kaip 50 procentų kitos įmonės akcijų, pajų ar kitokių dalyvavimą įmonės kapitale žyminčių kapitalo dalių arba tiesiogiai ar netiesiogiai (pagal balsavimo sutartį, balsavimo teisės perleidimo sutartį, įgaliojimą ir pan.) turi ne

mažiau kaip 25 ir ne daugiau kaip 50 procentų visų kitos įmonės dalyvių balsų). Tuo atveju, jeigu pareiškėjas ir (ar) partneris (-iai) yra kooperatinė bendrovė (-ės), jos (-ų) narių dalyvavimas trumposios tiekimo grandinės projekte nedraudžiamas, tačiau su kiekvienu atskiru kooperatyvo nariu, ketinančiu dalyvauti trumposios tiekimo grandinės projekte, turi būti pasirašyta jungtinės veiklos sutartis. Atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 60 straipsnio nuostatai dėl dirbtinai sukurtų lengvatų gavimo sąlygų patikrina Agentūra, vadovaudamasi jos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais;

TAR pastaba. 21.19 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

21.20. parama neteikiama, jei pareiškėjas ir (ar) partneriai turi finansinių sunkumų (restruktūrizuojami, bankrutuoja arba yra likviduojami);

21.21. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje.

VIII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

22. Pareiškėjas ir partneriai prisiima šiuos įsipareigojimus:

22.1. projekto įgyvendinimo trukmė nuo paramos sutarties pasirašymo dienos negali būti ilgesnė kaip iki 2025 m. birželio 30 d., kaip numatyta paraiškoje;

22.2. pradėti įgyvendinti projektą (pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą) per 3 mėn. nuo avanso išmokėjimo dienos, jei numatytas išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas, arba per 6 mėn. nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą), jeigu numatytas kompensavimo be avanso mokėjimo arba sąskaitų apmokėjimo būdas. Šis punktas netaikomas, jei bus teikiamas tik vienas mokėjimo prašymas;

22.3. iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos sukurti ne mažiau kaip 1 (mažmeninės) prekybos ir (arba) realizavimo vietą, susijusią su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti ją (-as) iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Prekybos vieta – parduotuvė, nuolatinės veiklos mobili parduotuvė (automobiline parduotuvė), internetinė parduotuvė, paviljonai ir (ar) turgus, kuriuose verčiamasi mažmenine prekyba ir kurie įrengti laikantis maisto tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, taip pat prekyba produktų gamybos vietose (ūkiuose). Kiti prekybos būdai ir periodinės (ar) laikinos prekybos vietos (pvz., prekyba trumpalaikiuose renginiuose ir vietos, kuriose prekyba vykdoma iš prekybos automatų (be pardavėjo)) gali būti kuriamos papildomai. Jeigu projekte numatoma prekybą vykdyti laikinose prekybos vietose, (pvz., prekyba trumpalaikiuose renginiuose, prekybos automatai), verslo plane (kuris yra Taisyklių 2 priedo nustatytos paramos paraiškos formos sudėtinė dalis) pateikiama

informacija apie prekybos vykdymo laikinose vietose nuoseklumą (periodiškumą) projekto įgyvendinimo (jeigu prekyba laikinose prekybos vietose bus vykdoma projekto įgyvendinimo laikotarpiu) ir (arba) projekto kontrolės laikotarpiu;

22.4. įsteigus prekybos ir (arba) realizavimo vietą (-as), nurodytą (-as) Taisyklių 22.3 papunktyje, pradėti vykdyti (mažmeninę) prekybą arba tiekti žemės ūkio ir maisto produktus parduoti ir (arba) naudoti kaip žaliavą teikiant maitinimo paslaugą į viešąsias paslaugas teikiančias įstaigas ar įmones. Visų projekto grandinės dalyvių užaugintos ir (arba) pagamintos produkcijos realizuojamas kiekis per pirmuosius metus nuo prekybos ar produkcijos realizavimo vietos įkūrimo turi būti ne mažesnis kaip 5 000 kg, kuris įsteigus prekybos vietą kiekvienais paskesniais metais laipsniškai didinamas po 1 000 kg per metus, o įsteigus realizavimo vietą – po 2 000 kg per metus (vertinama pagal pareiškėjo ir partnerių pateiktą apskaitos registrą, kuriame nurodytas realizuojamos produkcijos kiekis (kg) pagal produktų grupes ir suma (Eur), skaičiuojant nuo prekybos ir (arba) realizavimo vietos įkūrimo dienos proporcingai išdirbtam laikui):

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

22.4.1. jeigu numatytos investicijos į prekybos vietos sukūrimą, nuo jos įkūrimo dienos;

22.4.2. jeigu numatytos tik išlaidos projekto einamųjų veiklų vykdymui, nuo pirmojo (ne avansinio mokėjimo prašymo) mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

22.4.3. jeigu numatytos investicijos į realizavimo vietas, viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms ar įmonėms suteikiama reikiama maisto produktų saugojimui ir laikymui būtina įranga;

22.5. įsteigus regioninio lygmens logistikos centrą tiekti žemės ūkio ir maisto produktus į realizavimo vietas ir (arba) vykdyti (mažmeninę) prekybą. Visų projekto grandinės dalyvių užaugintos ir (arba) pagamintos produkcijos realizuojamas / tiekiamas į regioninio lygmens logistikos centrą kiekis per pirmuosius metus nuo regioninio lygmens logistikos centro įkūrimo turi būti ne mažesnis kaip 15 000 kg, kuris kiekvienais paskesniais metais laipsniškai didinamas po 7 200 kg. (vertinama pagal pareiškėjo ir partnerių pateiktą apskaitos registrą, kuriame nurodytas realizuojamos produkcijos kiekis (kg) pagal produktų grupes ir suma (Eur), ir (arba) viešąsias paslaugas teikiančios įstaigos ir (ar) įmonės pavadinimas ir savivaldybė, skaičiuojant nuo regioninio lygmens logistikos centro įkūrimo dienos proporcingai išdirbtam laikui). Įsteigtas regioninio lygmens logistikos centras turi:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

22.5.1. veikti didesniu nei vienos savivaldybės lygiu, t. y. realizuojama produkcija turi būti tiekiamas ne vienos savivaldybės viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms ar įmonėms ir (ar) pirkėjams. Projekto kontrolės laikotarpiu projekto metinėse ataskaitose teikti Agentūrai informaciją apie turimas produkcijos tiekimo sutartis su viešąsias paslaugas teikiančiomis įstaigomis ar įmonėmis (turi būti nurodomas pirkėjo pavadinimas, įmonės kodas, sutarties objektas (konkrečiai

įvardyti produktai, dėl kurių teikimo susitarta), produkcijos vidutiniai metiniai ar metiniai kiekiai, kuriuos įsipareigojama tiekti, sutarties galiojimo laikas ir suma);

TAR pastaba. 22.5.1 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

22.5.2. užtikrinti pagrindinių produktų grupių (grūdų produktų, daržovių, vaisių ir uogų, riebalų, pieno produktų, mėsos ir kiaušinių) asortimento krepšelį (užtikrinamo produktų krepšelio asortimentas gali būti plečiamas laipsniškai (kaip numatoma verslo plane), tačiau iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos į produktų asortimentą turi būti įtrauktos visos produktų grupės);

22.5.3. su pirmuoju mokėjimo prašymu Agentūrai pateikti ketinimų bendradarbiauti su savivaldybėmis, kurių teritorijoje planuojama tiekti produktus viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms ar įmonėms, sutartis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

22.5¹. Prekiauti / tiekti kitų fizinių ar juridinių asmenų, užsiimančių žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu (kurie projekte nedalyvauja kaip partneriai), produkcija;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

22.6. pateikti Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą;

22.7. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti paraiškoje ir projekte numatytą veiklą) nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos galimas tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė nuosavų lėšų dalis;

22.8. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam, projekte nedalyvaujančiam, asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą Agentūra gali suteikti Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka;

22.9. viešinti paramą pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

22.10. įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir ne blogesnių techninių parametrų;

22.11. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir ekonominė veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Jei projekte numatytos investicijos į realizavimo vietas su laikino naudojimosi paslauga (taip, kaip nurodyta Taisyklių 33.1.3 papunktyje), sudaryti sąlygas atlikti patikrą vietoje viešąsias paslaugas teikiančioje įstaigoje ar įmonėje. Patikra vietoje atliekama Agentūros nustatyta tvarka. Patikros vietoje gali būti atliekamos nevykstant į projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietą, o tikrinant dokumentus ir kaip papildomą medžiagą naudojant „NMA agro“ mobiliosios programėlės geografiniu žymeniu pažymėtas nuotraukas ir (ar) kitus įrodymus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

22.12. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams, Programos įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

22.13. projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai;

22.14. tvarkyti buhalterinę apskaitą ir rengti finansines ataskaitas (balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaita) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus ir užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

22.15. užtikrinti, kad įsigytos investicijos atitiks higienos ir maisto saugos reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi). Atitiktis kriterijui vertinama pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos išduotus dokumentus;

22.16. užbaigus statybos darbus, ne vėliau kaip iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos, statybos užbaigimo dokumentus teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti IS „Infostatyba“. Jeigu pagal teisės aktus statybos užbaigimo dokumentų IS „Infostatyba“ registruoti neprivaloma, statybos užbaigimo dokumentai turi būti pateikti Agentūrai ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu;

22.17. užtikrinti, kad ne mažiau kaip 51 proc. projekto grandinės dalyvių (pareiškėjų ir partnerių) valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos bus ne mažesnis kaip 8 000 Eur, kaip nurodyta Taisyklių 21.13.5 papunktyje;

TAR pastaba. 22.17 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms nuo 2021 m. lapkričio 22 d.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

22.18. negavus Agentūros sutikimo, nekeisti ar neįtraukti naujo partnerio.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

IX SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

23. Didžiausia paramos suma projektui nustatoma pagal projekto grandinės dalyvių skaičių (ribojimas netaikomas žemės ūkio kooperatyvams):

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

23.1. projektui negali viršyti 150 000 Eur (vieno šimto penkiasdešimt tūkstančių eurų) be PVM;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

23.2. projektui negali viršyti 250 000 Eur (dviejų šimtų penkiasdešimt tūkstančių eurų) be PVM, jei projekte numatytos investicijos, susijusios su žemės ūkio ir maisto produktų tiekimu į realizavimo vietas, įskaitant maisto produktų saugojimo ir laikymo būtiną įrangą, kaip nurodyta Taisyklių 33.1.3 papunktyje, viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms ar įmonėms ir tai sudaro ne mažiau kaip 60 proc. visų projekte numatytų tinkamų išlaidų vertės, atsižvelgiant į projekto grandinės dalyvių skaičių, vienam projekto grandinės dalyviui gali būti suteikiama iki 85 000 Eur (aštuoniasdešimt penkių tūkstančių eurų) suma be PVM;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

23.3. projektui, kai numatytos investicijos regioninio lygmens logistikos centrui kurti ir (arba) naudoti esamos logistikos infrastruktūrą ilgalaikės nuomos, panaudos ar paslaugų sutarčių pagrindu ir tai sudaro ne mažiau kaip 60 proc. visų projekte numatytų tinkamų išlaidų vertės, paramos suma negali viršyti:

23.3.1. 700 000 Eur (septynių šimtų tūkstančių eurų) be PVM, naudojant esamos logistikos infrastruktūrą ilgalaikės nuomos, panaudos ar paslaugų sutarčių pagrindu. Vienam projekto grandinės dalyviui gali būti suteikiama iki 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) suma be PVM;

23.3.2. 1 500 000 Eur (vieno milijono penkių šimtų tūkstančių eurų) be PVM, vykdant statinio (-ių) statybą, statinio (-ių) rekonstravimą, statinio (-ių) kapitalinį remontą. Vienam projekto grandinės dalyviui gali būti suteikiama iki 500 000 Eur (penkių šimtų tūkstančių eurų) suma be PVM.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

24. Paramos intensyvumas (paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be PVM):

24.1. 60 proc. paramos intensyvumas taikomas išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.1 papunktyje;

24.2. 100 proc. paramos intensyvumas taikomas:

24.2.1. projekto bendrosioms išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.5 papunktyje, bet ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos, išskyrus einamąsias bendradarbiavimo išlaidas;

24.2.2. einamosioms bendradarbiavimo išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.2 papunktyje, bet ne daugiau kaip 20 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, išskyrus projekto bendrąsias išlaidas;

24.2.3. einamosioms projekto įgyvendinimo išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.3 papunktyje;

24.2.4. skatinamosios veiklos, susijusios su trumposios tiekimo grandinės plėtra, išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.4 papunktyje, bet ne daugiau kaip 20 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos. Iš jų ne daugiau kaip 50 proc. gali būti skirta išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.4.5 papunktyje, kompensuoti.

25. Parama pagal priemonės veiklos sritį turi būti skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos teikimo reikalavimų, vadovaujantis Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013, taikoma tiems pareiškėjams ir partneriams, kurie nevykdo pirminės žemės ūkio produktų gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo į kitus žemės ūkio produktus, bei šių produktų rinkodaros (prekybos). Bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, suteiktos vienam subjektui (įskaitant ir su šiuo subjektu reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus), suma per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį negali viršyti 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų);

25.1. Teikiant paramą pagal Taisykles, turi būti užtikrinta, kad nebus viršytos Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 ir 3 straipsnyje numatytos pagalbos ribos (įmonėms, vykdančioms krovinių vežimo keliais veiklą parama neturi viršyti 100 000 Eur (vieno šimto tūkstančių eurų), visoms kitoms – 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį).

25.2. Jei subjektas vykdo veiklą keliuose sektoriuose, teikiama pagalba sumuojama vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1407/2013 5 straipsnio 1 dalies nuostatomis.

25.3. Jei du subjektai susijungia arba vienas įsigyja kitą arba kai vienas subjektas suskaidomas į du ar daugiau atskirų subjektų, apskaičiuojant, ar suteikus pagalbą subjektui nebus viršyta atitinkama viršutinė riba, turi būti taikomos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 3 straipsnio 8 ir 9 dalies nuostatos.

25.4. Agentūra informaciją, ar subjektui (įskaitant su šiuo subjektu reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) pagal Taisyklės suteikus pagalbą nebus viršyta nustatyta nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos riba, patikrina ir duomenis apie suteiktą pagalbą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registruui pateikia Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

26. Pareiškėjas per vieną kvietimą teikti paramos paraiškas gali pateikti tik vieną paramos paraišką, o partneris gali dalyvauti tik viename projekte. Pakartotinai investicinės paramos pareiškėjas ir (arba) partneris gali kreiptis tik įgyvendinęs pagal priemonės veiklos sritį ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau, kaip pateikęs paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą. Pareiškėjo ir (arba) partnerio (-ių) dalyvavimas kitose KPP priemonėse, pateikus paraišką pagal priemonės veiklos sritį, neribojamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

27. Jei pareiškėjas ir partneriai naudojami kredito įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir jiems teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisyklės, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 23 ir 24 punktuose nustatytų ribojimų.

X SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

28. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir

intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jos turi būti pagrindžiamos (nurodomos alternatyvos):

28.1. ne mažiau kaip trimis komerciniais pasiūlymais. Pateikiami skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą (kai iki paramos paraiškos pateikimo pagal teisės aktų nuostatas atliktos pirkimų procedūros arba teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai, tiekėjų komercinių pasiūlymų pateikti nereikia). Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 ir daugiau proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės, paslaugos ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai (netaikoma, kai Taisyklėse yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai). Išlaidos, nurodytos Taisyklių 33.4.5 papunktyje, grindžiamos faktiškai patirtų išlaidų įrodymo dokumentais (kasos knygų išrašai, išlaidų, nurodytų Taisyklių 33.4.5 papunktyje, įsigijimo pagrindimo dokumentai ir pardavimų skatinimo reklamos vykdymo įrodymo dokumentai (skelbimai, plakatai, el. svetainės / parduotuvės nuotraukos (*print screen*) ir kt.) pagal Komisijos reglamento (ES) Nr.809/2014 48 str. 2 d. (e) punktą;

28.2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).

29. Tuo atveju, kai paramos paraiškoje suplanuotos išlaidos, kurioms nustatyti fiksuotieji įkainiai, nurodyti Taisyklių 33.1.9, 33.3.1 ir 33.4.4 papunkčiuose, jų vertė apskaičiuojama pagal fiksuotuosius įkainius, nustatytus UAB „Ernst & Young Baltic“ Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ tinkamų finansuoti išlaidų standartinių fiksuotųjų įkainių reikšmių metodikos ataskaitoje, išskyrus Taisyklių 33.3.1 papunktyje nurodytus įkainius, kurių dydžiai apskaičiuojami pagal minimalią mėnesinę algą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m.

spalio 7 d. nutarimu Nr.1014 „Dėl 2023 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“. Pasikeitus fiksuotiesiems įkainiams (dėl jų vertės sumažėjimo arba padidėjimo), galimas lėšų perskirstymas tik tarp išlaidų, kurioms taikomi fiksuotieji įkainiai. Šių išlaidų perskirstymas turi būti suderintas su Agentūra, pateikiant jai argumentuotą prašymą. Fiksuotieji įkainiai, išskyrus fiksuotąjį įkainį, nurodytą Taisyklių 33.3.1 papunktyje, netaikomi subjektams, kurie yra perkančiosios organizacijos ir viešuosius pirkimus vykdo pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-775](#), 2021-12-02, paskelbta TAR 2021-12-02, i. k. 2021-24952

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

29¹. Fiksuotiesiems įkainiams taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimo būdas. Fiksuotieji įkainiai, nurodyti Taisyklių 33.1.9, 33.3.1 ir 33.4.4 papunkčiuose, yra 2019 m. nustatyti nepriklausomų ekspertų – UAB „Ernst & Young Baltic“ – pagal parengtą metodiką „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ tinkamų finansuoti išlaidų standartinių fiksuotųjų įkainių ir jų skaitinių reikšmių nustatymo metodikos ataskaita“, kurie gali būti atnaujinami kiekvienais metais pagal poreikį, vadovaujantis metodais, nustatytais UAB „Ernst & Young Baltic“ 2022 m. parengtose rekomendacijose atnaujinti fiksuotuosius įkainius, kaip nurodyta Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ tinkamų finansuoti išlaidų standartinių fiksuotųjų įkainių reikšmių atnaujinimo ataskaitoje.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

30. pagal su paramos paraiška pateiktą mažiausios vertės komercinį pasiūlymą konkrečios investicijos – prekės arba paslaugos – įsigijimo vertė arba darbų įsigijimo vertė yra ne didesnė nei vertė, nurodyta Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 3D-637 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo, nuo kurios yra taikomos šių taisyklių nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-681](#), 2023-10-17, paskelbta TAR 2023-10-17, i. k. 2023-20311

31. Jei prekių, paslaugų ar darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas kartu su paramos paraiška turi pateikti pirkimų dokumentų kopijas.

32. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

32.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

32.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai) kainų ir atitinkančios projekto grandinės dalyvių gamybinį potencialą (pvz.: valdomą žemės plotą, ūkinių gyvūnų skaičių ir pan.);

32.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal šių Taisyklių 33 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai), nustatytų teisės aktuose. Investicijos nurodytos 33 punkte, kurioms skirta parama, turi būti sumontuotos ir parengtos projekte numatyta veiklai vykdyti / veikiančios iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

32.4. projekto bendrosios išlaidos (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosaugos ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos, ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip 1 metai iki paramos paraiškos pateikimo dienos;

32.5. finansinės nuomos (lizingo) išlaidos. Finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo ir (ar) partnerių nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, įsigyjamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama;

32.6. faktiškai patirtos, įtrauktos į paramos gavėjo ir (ar) partnerių tvarkomą apskaitą ir pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis išlaidos.

33. Tinkamų išlaidų kategorijos:

33.1. verslo plano įgyvendinimo išlaidos:

33.1.1. projekto reikmėms skirtos naujos N1 kategorijos bazinės komplektacijos su O2 arba SP priekabomis (įrengta kaip maisto prekių pardavimo vieta) transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, įskaitant naujus N1 kategorijos bazinės komplektacijos su O2 arba SP priekabomis elektromobilius, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, arba hibridinius automobilius, kuriuose bent vienas iš degalų šaltinių yra elektra, ir automobilius, varomus kitais alternatyviaisiais degalais, kurie pagaminti iš atsinaujinančių energijos išteklių. Parama įsigyti nurodytas N1 klasės transporto priemones kroviniams vežti (išskyrus

visureigių) ir (ar) mobilijai prekybai vykdyti teikiama tuo atveju, kai N1 klasės transporto priemonėje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų, O2 ir SP klasės transporto priemonėje įrengta prekybinė zona su šaldoma patalpa (arba be jos) ir kai tai susiję su projekto veikla. Parama šioms išlaidoms skiriama tuo atveju, kai projekte dalyvauja ne mažiau kaip 3 (trys) projekto grandinės dalyviai. Parama naujų N1 klasės grynųjų elektromobilių įsigijimui skiriama tik tuo atveju, jei nebuvo pasinaudota iš Modernizavimo fondo lėšų juridiniams asmenims taikoma kompensacija naujų N1 klasės grynųjų elektromobilių įsigijimui;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

33.1.2. mechaniniai-hidrauliniai vežimėliai ir (ar) krautuvai, išskyrus teleskopinius;

33.1.3. prekybiniai baldai (stelažai, lentynos, šaldymo vitrinos ir kt.) ir prekybinė įranga (svarstyklės, kasos aparatas ir kt.). Tiekiant maisto produktus į realizavimo vietas, galima paramos lėšomis įsigytos produktų saugojimo ir laikymo įrangos (šaldytuvų, šaldiklių, termodėžių ir kt.) laikino naudojimosi (nuomos ar panaudos) paslauga. Ši paslauga galima tik tuo atveju, jeigu projekte yra numatytas produktų tiekimas į realizavimo vietas;

33.1.4. fasavimo ir (arba) pakavimo įranga bei medžiagos;

33.1.5. gaminamų produktų apdorojimo ir (arba) perdirbimo ir paruošimo realizacijai įranga;

33.1.6. naujų statinių, naudojamų veiklai, susijusiai su žemės ūkio produkcijos gamyba ar sandėliavimu, kitos (ūkio) paskirties pastatų naujos statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto, įskaitant infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimo (privažiavimo prie sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (ar) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų) išlaidos. Statinių naujos statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbus atliekant ūkio būdu, finansuojamos tik naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidos;

33.1.7. statinių – prekybos vietų, logistikos centrų – paprastojo remonto išlaidos, kai atliekami keli, Taisyklių 21.12 papunktyje nurodyti, paprastojo remonto darbai vienu metu;

33.1.8. prekybos vietos ir (arba) logistikos centrui įsteigti būtinų patalpų / ploto nuomos išlaidos;

TAR pastaba. 33.1.8 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

33.1.9. internetinės parduotuvės sukūrimo ir palaikymo išlaidos, kurioms taikomas 36,39 Eur/mėn. fiksuotasis įkainis (fiksuotasis įkainis nustatytas bazinio išplėstinio funkcionalumo internetinės parduotuvės sukūrimo ir palaikymo išlaidoms, kai registruojamas norimos parduotuvės

adresas paslaugų tiekėjų puslapiuose, o už mėnesinį mokestį suteikiamas papildomas funkcionalumas);

TAR pastaba. 33.1.9 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

33.1.10. prekybos automatas, susijęs su žemės ūkio ir (ar) maisto produktų prekyba;

33.2. einamosios bendradarbiavimo išlaidos, kurios gali sudaryti iki 20 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, išskyrus projekto bendrąsias išlaidas:

33.2.1. susitikimų organizavimo išlaidos (patalpų nuoma, kelionės kuro pirkimo ir (ar) visuomeninio transporto ir kt. išlaidos);

33.2.2. administracinių patalpų (biuro) nuomos išlaidos;

33.2.3. kanceliarinių prekių įsigijimo išlaidos;

33.2.4. darbo užmokestis projekto vadovui, neviršijantis vidutinio paraiškos teikimo metais (kvietimo laikotarpiu) Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamo darbo užmokesčio Lietuvoje dydžio;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

33.2.5. *Neteko galios nuo 2022-06-03*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

33.3. einamosios projekto įgyvendinimo išlaidos:

33.3.1. pardavėjo darbo užmokesčio išlaidos, kurioms taikomas parduotuvės pardavėjo fiksuotasis valandinis darbo užmokesčio įkainis – 5,14 Eur/val., ir profesinės grupės, apimančios kioskų ir turgaviečių pardavėjų bei maisto produktų gatvės pardavėjų veiklą, fiksuotasis valandinis darbo užmokesčio įkainis – 5,14 Eur/val. (fiksuotieji valandiniai įkainiai nustatyti darbo užmokesčiui, kurį sudaro darbo užmokestis darbuotojams, gyventojų pajamų mokestis bei darbuotojui tenkančios valstybinio socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų dalys). Išlaidos pardavėjo darbo užmokesčiui nustatomos įvertinus numatomų įsteigti prekybos vietų skaičių, darbuotojų ir darbo valandų skaičių jose;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

33.3.2. steigiamo logistikos centro darbuotojo darbo užmokesčio išlaidos, neviršijančios minimalios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydžio, nustatyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, kai darbo vieta kuriama projekte. Išlaidos logistikos centro darbuotojo darbo užmokesčiui

nustatomos pagal projekte numatytą etatų poreikį, grindžiamą realizuojamos ar planuojamos realizuoti produkcijos kiekiais;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

33.3.3. prekybos vietos ir (arba) logistikos centro komunalinių paslaugų išlaidos;

TAR pastaba. 33.3.3 papunktis taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

33.3.4. dalyvavimo trumpalaikiuose renginiuose vietos nuomos (pvz., mugėse, parodose ir pan.) išlaidos;

33.3.5. transportavimo (kuro pirkimo, transporto nuomos, transportavimo paslaugų) išlaidos, susijusios su verslo plano įgyvendinimu, kurios gali sudaryti iki 50 proc. visų einamųjų projekto įgyvendinimo išlaidų;

33.3.6. kasos aparato modifikavimo išlaidos;

33.3.7. *Neteko galios nuo 2022-06-03*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

33.3.8. realizavimui būtinų apskaitos, sandėlio, užsakymų ir maršrutų valdymo ir kitų būtinų sistemų įsigijimo ar sukūrimo, palaikymo ir pritaikymo, taip pat sąsajų su el. parduotuvių ir svetainių sukūrimo paslaugų, išlaidos;

33.4. skatinamosios veiklos, susijusios su trumposios tiekimo grandinės plėtra, išlaidos, kurios gali sudaryti iki 20 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, iš jų ne daugiau kaip 50 proc. gali būti skiriama išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.4.5 papunktyje;

33.4.1. populiarinimo (pardavimo skatinimo) ir (ar) rinkodaros veikla (pvz., skelbimai spaudoje, informaciniai skydeliai (reklamjuostės), vaizdo ir (ar) garso klipų ir (ar) vaizdo filmų (informacinio siužeto) kūrimas, skirtas tikslinei auditorijai);

33.4.2. trumpalaikių renginių organizavimo išlaidos (pvz., degustacijų, gamybos proceso pristatymų ir pan.);

33.4.3. prekės ženklo kūrimo ir gaminimo paslaugų išlaidos;

33.4.4. interneto svetainės sukūrimo ir palaikymo išlaidos, kurioms taikomas 14,53 Eur/mėn. fiksuotasis įkainis (fiksuotasis įkainis nustatytas bazinio funkcionalumo interneto svetainės sukūrimo ir palaikymo išlaidoms, kai už mėnesinį mokestį suteikiamas svetainės funkcionalumas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

33.4.5. pardavimų skatinimo reklamos išlaidos (pvz., skirtos vartotojams supažindinti su trumpųjų tiekimo grandinių dalyvių pagaminta produkcija ir padėti susiformuoti didesniai ir pastovesniai pirkėjų ratui, skatinti jų lojalumą). Pardavimų skatinimo reklamos išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų ir negali būti skirtos parduodamų produktų kainai mažinti ir siejamos su parduodamų produktų kiekiu;

33.5. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų). Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis.

34. Netinkamos finansuoti išlaidos:

34.1. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir remiama veikla, neatitinkančios Taisyklių 32 punkte nustatytų reikalavimų ir neįvardytos Taisyklių 33 punkte;

34.2. išlaidos motorinėms transporto priemonėms, neįvardytoms tinkamomis finansuoti Taisyklių 33.1.1 papunktyje, taip pat SP kategorijos transporto priemonė, įrengta kaip pramoninių prekių pardavimo vieta;

34.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus, ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimų tvarkos, išskyrus atvejus, kai teisės aktu yra nustatyti fiksuotieji įkainiai;

34.4. trumpalaikio turto, įgyto paramos lėšomis, išlaidos, kurių vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, išskyrus naujų statybinių medžiagų įsigijimo, pakavimo medžiagų ir viešinimo išlaidas;

34.5. susijusios su finansinės nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

34.6. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

34.7. gyvūnų, vienmečių ir daugiamečių augalų įsigijimo išlaidos;

34.8. susijusios su alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių gamyba ir prekyba jais;

34.9. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

34.10. notaro paslaugų išlaidos;

34.11. viršijančios nustatytus fiksuotuosius įkainius.

35. Pirkimo ir (ar) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę

įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

XI SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

36. Paramos paraiškos forma pateikiama Taisyklių 2 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lt ir www.nma.lt.

37. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

38. Paramos paraiška ir prašomi dokumentai turi būti pateikti Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

TAR pastaba. 38 punktas taikomas paraiškoms, pateiktoms po 2022-06-02 įsakymo Nr. 3D-378 įsigaliojimo (2022-06-03)

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

39. Paramos paraiškos pildomos, teikiamos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

XII SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

40. Projektų atranka atliekama prieš tinkamumo skirti paramą vertinimą Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

41. Projektų atrankos kriterijai:

41.1. projekto grandinės dalyvių, gaminančių ir (arba) perdirbančių žemės ūkio ir maisto produkciją, skaičius (skaičiuojami visi projekto grandinės dalyviai, nurodyti Taisyklių 11 punkte):

41.1.1. 5 ir daugiau – suteikiama 20 balų;

41.1.2. nuo 3 iki 4 – suteikiama 15 balų;

41.2. projekte numatyti šie prekybos būdai (galima pasirinkti kelis būdus, tokiu atveju atrankos balai būtų sudedami – suteikiama ne daugiau kaip 40 balų) (vertinama pagal paramos paraiškoje IV skyriaus 6 dalyje nurodytą informaciją, už periodines (ar) laikinas prekybos vietas, nurodytas Taisyklių 22.3 papunktyje, atrankos balai nesuteikiami):

41.2.1. tiesioginis produktų pristatymas vartotojams – suteikiama 15 balų;

41.2.2. pardavimai ūkiuose – suteikiama 10 balų;

41.2.3. naujų prekybos vietų ne ūkiuose steigimas – suteikiama 15 balų;

41.3. projekto grandinės dalyviai yra žemės ūkio kooperatyvas arba tokio kooperatyvo narys (atitiktis šiam kriterijui vertinama paraiškos teikimo metu, jei bent vienas projekto grandinės dalyvis atitinka šį kriterijų) – suteikiama 5 balai;

41.4. suplanuotų prekybos vietų skaičius – suteikiama ne daugiau kaip 20 balų (atrankos balai suteikiami pagal paramos paraiškoje numatytą prekybos ir (arba) realizavimo vietų skaičių, už periodines (ar) laikinas prekybos vietas, nurodytas Taisyklių 22.3 papunktyje, atrankos balai nesuteikiami):

41.4.1. 1 prekybos vieta – 4 balai;

41.4.2. 2 prekybos vietos – 8 balai;

41.4.3. 3 prekybos vietos – 12 balų;

41.4.4. 4 prekybos vietos – 16 balų;

41.4.5. 5 ir daugiau prekybos vietų – 20 balų;

41.5. projekto grandinės dalyviai rinkai tieks skirtinguose žemės ūkio sektoriuose pagamintų ir (ar) perdirbtų produktų – suteikiama 10 balų (atrankos balai suteikiami pagal paramos paraiškoje III skyriuje nurodytą informaciją):

41.5.1. 3 produktus – 5 balai;

41.5.2. daugiau kaip 3 produktus – 10 balų;

41.6. projektas įgyvendinamas be tarpininkų – suteikiama 5 balai.

42. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 30 balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 30 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

43. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai paramos paraiškoms skirtas vienodas atrankos balų skaičius, bet joms finansuoti lėšų nepakanka, atliekami Administravimo taisyklėse nurodyti veiksmai. Papildomas šių paramos paraiškų atrankos vertinimas atliekamas, sudarant pareiškėjų eilę, pagal mažiausią prašomą paramos sumą.

XIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

44. Pagal priemonės veiklą galimi du paramos paraiškų tvirtinimo būdai:

44.1. kai prašoma paramos suma viršija 100 000 Eur be PVM:

44.1.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas ir jas teikia Ministerijai;

44.1.2. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotųjų arba nefinansuotųjų projektų;

44.1.3. vadovaudamasis Projektų atrankos komiteto rekomendacijomis, sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskyrimo priima ministras arba jo įgaliotas asmuo. Ministerija apie priimtą sprendimą informuoja Agentūrą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, Agentūra informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka;

44.2. kai prašoma paramos suma neviršija 100 000 Eur (įskaitytinai) be PVM, Agentūra, įvertinusi paramos paraišką, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas ir jas teikia svarstyti Agentūros sudarytam Projektų atrankos komitetui (toliau – Agentūros PAK), į kurio sudėtį įtraukiamas ir Ministerijos atstovas (-ai). Sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskyrimo informinamas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos;

45. Priėmusi sprendimą ar gavusi sprendimą iš Ministerijos skirti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį. Paramos sutarties parengimo terminas gali būti pratęstas iki tol, kol pareiškėjas pateiks pasirašytą paskolos ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) sutartį bei VĮ Registrų centre įregistruos nekilnojamojo turto teisėto naudojimosi faktą, bet ne ilgiau kaip 3 mėn. nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos.

46. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XIV SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

47. Mokėjimo prašymai kartu su priedamais dokumentais turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą. Statybos ir (arba) rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu.

48. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar numatyti mažesnę paramos objektų pasiskirstymo tarp paramos dalių paramos

sumą, nei nurodyta mokėjimo prašyme, jis iki paramos sutartyje nustatytos mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą. Jeigu argumentuotas prašymas pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių nepateiktas iki mokėjimo prašymo pateikimo, Agentūra mokėjimo prašymą laiko prašymu keisti paramos objektų pasiskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą bei kreipiasi į paramos gavėją, prašydama pateikti argumentus, ir paramos gavėjui suteikia 10 darbo dienų terminą. Jeigu paramos gavėjas nori padidinti paramos objektų pasiskirstymo tarp paramos dalių atitinkamame mokėjimo prašyme paramos sumą (sumažinęs paramos sumą atitinkama suma kitame (-uose) mokėjimo prašyme (-uose), pritarimą tokiam keitimui iš Agentūros (paramos sutarties pakeitimą) jis turi gauti iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos lėšų objektams paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiama paramos sutartis.

49. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

50. Paramos gavėjų ir (ar) partnerių atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

51. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal priemonės veiklos sritį išmokamos šiais būdais:

51.1. išlaidų kompensavimo (įskaitant išlaidų apmokėjimą pagal fiksuotuosius įkainius), kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus (netaikoma išlaidoms, kurioms nustatyti fiksuotieji įkainiai);

51.2. išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamas deklaruoti išlaidos, avansas negali būti didesnis nei 40 proc. tinkamos paramos sumos. Avanso mokėjimas (nustatyta suma) yra atliekamas po paramos sutarties pasirašymo ne vėliau kaip per 20 darbo dienų;

51.3. sąskaitų apmokėjimo, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, paramos gavėjas patikrina kiekvieną rangovo, paslaugų

teikėjo ar prekių tiekėjo išrašytą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrina ir priima atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes ir, priėmęs sąskaitą, kaip tinkamą apmokėti, bei apmokėjęs nuosavo indėlio dalį, paramos sutartyje nurodytais terminais pateikia Agentūrai kartu su mokėjimo prašymu bei reikalaujamais dokumentais per ŽŪMIS. Taip pat paramos gavėjas privalo pateikti nuosavo indėlio dalies apmokėjimo iš nuosavų arba skolintų lėšų įrodymo dokumentus. Paramos gavėjas, gavęs paramos lėšas, privalo per 5 darbo dienas išmokėti šias lėšas rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir išsiųsti Agentūrai pranešimą (registruotu laišku, el. paštu ar elektroniniu būdu, naudojant ŽŪMIS) apie išlaidų apmokėjimą, pridėdamas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jeigu paramos gavėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir Agentūrai nepateikia pranešimo apie patirtų išlaidų apmokėjimą, Agentūra netvirtina vėliau paramos gavėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų) ar jo (jų) dalies.

52. Kai tinkamų finansuoti išlaidų vertė nustatoma pagal atitinkamų išlaidų kategorijai patvirtintą fiksuotąjį įkainį, paramos lėšos išmokamos, kai paramos gavėjas su mokėjimo prašymu pateikia projekto kiekybinio rezultato (pvz., sukurta interneto svetainė, internetinė parduotuvė ir kt.) pasiekimo įrodymo dokumentus ar jų kopijas. Prieš išmokėdama paramos lėšas, Agentūra turi atlikti patikrą vietoje ir įsitikinti, kad projekto kiekybinis rezultatas pasiektas, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų pateikti nereikia.

53. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) paramos sutartyje. Į vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi skirtingi Taisyklių 51 punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai, išskyrus išlaidas, apmokamas pagal fiksuotuosius įkainius.

54. Paramos gavėjas gali pateikti:

54.1. iki 6 mokėjimo prašymų (įskaitant avanso mokėjimo prašymą);

54.2. iki 10 mokėjimo prašymų (įskaitant avanso mokėjimo prašymą), kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numatytas turtas (visa įranga ir įrengimai) bus įgyjamas finansinės nuomos (lizingo) būdu.

55. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir išlaidas, kurios apmokamas pagal fiksuotuosius įkainius, bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

56. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XV SKYRIUS SANKCIJOS

57. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui taikomos sankcijos, nustatytos Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

58. Paramos gavėjui taikomos specifinės sankcijos:

58.1. jeigu paramos gavėjas neįkūrė prekybos ir (arba) realizavimo vietos, taikoma sankcija – paramos lėšų susigrąžinimas. Tuo atveju, jeigu buvo numatyta įkurti ne vieną, o daugiau prekybos ir (arba) realizavimo vietų, tačiau jos įkurtos ne visos, paramos susigrąžinimo sankcija taikoma proporcingai pasiektiems rezultatams. Paramos gavėjui gali būti suteikiamas papildomas 1 mėnesio laikotarpis prekybos ir (arba) realizavimo vietai įkurti, skaičiuojant nuo paraiškoje suplanuotos prekybos ir (arba) realizavimo vietos sukūrimo dienos;

58.2. jeigu paramos gavėjas nepradėjo prekybos laiku, kaip nustatyta Taisyklių 22.4 papunktyje, taikoma sankcija – paramos lėšų, skirtų einamosioms projekto įgyvendinimo išlaidoms, proporcingas sumažinimas, atsižvelgiant į prekybos ir (arba) realizavimo vietos įkūrimo vėlavimo laiką.

58.3. jeigu paramos gavėjas neįkūrė regioninio lygmens logistikos centro, taikoma sankcija – paramos lėšų susigrąžinimas;

58.4. jeigu paramos gavėjas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos neužtikrino pagrindinių produktų grupių asortimento krepšelio, kaip nustatyta Taisyklių 22.5.2 papunktyje, taikoma sankcija – paramos lėšų proporcingas mažinimas, atsižvelgiant į trūkstamų produktų grupių skaičių;

58.5. jeigu paramos gavėjas projekto kontrolės laikotarpiu neužtikrino veiklos masto, kaip nustatyta Taisyklių 22.5.1 papunktyje, taikoma sankcija – paramos lėšų susigrąžinimas už tuos metus, kuriais nebuvo užtikrintas veiklos mastas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

XVI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

59. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, skundų teikimas ir nagrinėjimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

60. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

61. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, partneriams ir paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

2 priedas (TG)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-537](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18245

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

Nr. [3D-55](#), 2023-02-01, paskelbta TAR 2023-02-01, i. k. 2023-01826

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-537](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18245

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-668](#), 2021-10-21, paskelbta TAR 2021-10-21, i. k. 2021-22012

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-775](#), 2021-12-02, paskelbta TAR 2021-12-02, i. k. 2021-24952

Dėl techninės klaidos ištaisymo žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakyme Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-378](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12029

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-818](#), 2022-12-16, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25723

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-55](#), 2023-02-01, paskelbta TAR 2023-02-01, i. k. 2023-01826

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-289](#), 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08153

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-681](#), 2023-10-17, paskelbta TAR 2023-10-17, i. k. 2023-20311

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-386 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo